

לְכֹלֵם שְׁמוֹת יִקְרָא

1. בראשית פרק ב, יט-כ

... וַיֵּבֵא אֱלֹהֵי הָאָדָם לִרְאוֹת מַה יִקְרָא לוֹ וְכָל אֲשֶׁר יִקְרָא לוֹ הָאָדָם נָפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ: וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל הַבְּהֵמָה וְלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה... (.)

2. מדרש רבה בראשית - פרשה יז פסקה ד)

א"ר אחא בשעה שבא הקב"ה לבראת את האדם נמלך במלאכי השרת אמר להן נעשה אדם אמרו לו אדם זה מה טיבו אמר להן חכמתו מרובה משלכם הביא לפניכם את הבהמה ואת החיה ואת העוף אמר להם זה מה שמו ולא היו יודעין. העבירן לפני אדם אמר לו זה מה שמו אמר זה שור זה חמור זה סוס וזה גמל... - 'ואתה מה שמך?' - אמר לו אני נאה להקרא אדם שנבראתי מן האדמה.

3. מלבי"ם על ישעיה פרק א פסוק ג - חלק באור הענין)

יען שנפש האדם כוללת כל מעשי בראשית, ובכנפיה צרורות כל הכתות המפוזרות בכל החי מכל בשר למיניהם, כחותיהם והפוכי כחותיהם בארץ נשגב ובדרך כללי, לכן כל כח אשר נמצאהו בנפש אחד הבעלי חיים, בהכרח כי נמצא הכח הזה ביתר שאת ויתר עז בנפש האדם...

4. אוה"ק ב, שנט)

כל נפש חיה ניצוץ הוא מאור האבוקה הגדולה הכללית, נשמת האדם. רק למראה עיניים, כל מין וכל פרט הוא מצוי בפני עצמו, העין החודרת רואה לבת חיים גדולה, מאחזת באדם הכללי, לכל פלגיו, שבתוכם חילופי מדרגות רבות, במידת האור והחום המתגלה, וכל בריאה גולמית מוכשרת היא רק לחלק קטן מאור זה המאיר בו.)

5. מלבי"ם משלי ו, ו ביאור הענין

לך אל נמלה עצל ראה דרכיה וחכם - כל כחות מעשה בראשית נטועים בנפש האדם, וכל כח ומדה שימצא האדם במין ומין מבעלי חיים ידע כי כן נמצא גם בנפשו... ועל זה אמר: אתה העצל, אשר תחשוב שלא נמצא בנפשך מדת הזריזות, או שהזריזות אינה מדה טובה או מועלת, לך אל הנמלה.

6. שמונה קבצים / קובץ א / תתס

ההתגלות על דבר גודל ערכו של האדם, על השפעתו הגדולה בשפעת החיים שלו, בגודל רוחו, ברצונו והופעת שכלו על ההויה, על כל היש, זאת היא חטיבה מיוחדת לישראל. רחוק רחוק מאד הוא העולם כולו מהכרה זו. הכל חושבים, שהאדם ביחש למציאות הוא רק פסיבי, מושפע אבל לא משפיע. אבל הקטנה זו אין לה כל ערך באמת... כל מה שהאדם יודע יותר את ערכו ככה ערכו באמת גדול הוא, וכל מה שיכיר יותר בשפעת החיים, ששדרות ההויה השונות מקבלות על-ידי ההויה המרכזית שלו ככה תגדל עצמותה של ההשפעה זו.)

7. ספורנו על בראשית א, ב)

ונקרא החומר של אותו המורכב הראשון "תהו" להיותו מצד עצמו דבר כוחי בלבד, בלתי נמצא בפועל כאמור: "כי תהו המה" (שמואל א יב, כא), כלומר בלתי נמצא בפועל)

8. אורות הקדש ג, עמ' סו)

תורת ישראל מבארת, איך קיום העולם והמוסר האנושי הם תלויים זה בזה, וממילא מובן, ששכלול העולם בשכלול המוסר גם הוא קשור קשר של קיימא, זאת היא עיקר דעת אלוהים הישראלית.)

9. השל"ה הקדוש - תולדות אדם הקדמת

"אדם" - מלשון אדמה לעליון (ישעיה יד). ועל כסא דמות אדם, ואם הוא מפריד את עצמו מהדביקות, אז נקרא אדם על שם האדמה אשר לוקח ממנה, ועפר הוא ולעפר ישוב. אמנם שם אדם המורה על 'אדמה לעליון', זהו עיקר התכלית... על כן שם אדם בעצם, שכן עולה במספר בשמו הגדול במילואו 'יודי' 'האי' 'ואוי' 'האי')

10. ספר גור אריה על דברים - פרק ד פסוק לב)

מפני שהאדם הוא צורת התחתונים עד הרקיע שהוא לעליונים, וכדכתיב (תהלים קטו, טז) "השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם". אם כן התחתונים כולם - כמו שהם - האדם הוא צורתו... הרי האדם צורת הכל. נמצא שהאדם קודם שחטא היה מתפשט בכל, שהאדם הוא הכל.)

11. אוה"ק ב, שנט)

~~נמצא שהאדם הוא שם קודם לשמות ההווה מלכתחילה וכלל האדם מהוויים רק גוף מציאות, רק בחינה של נשמת האדם.~~
נשמת האדם, בהרחבתה, כוללת היא בתוכה את הנשמות הפרטיות של כל הברואים כולם.

12. ספר דרך חיים - פרק ב משנה ח)

ואמר כי האדם נברא לעמל שלא יהיה בעל הנחה כלל רק יוציא שלימתו אל הפעל תמיד בלי הנחה, שכך ראוי מצד טבע הבריאה... האדם לא נברא בהשלמה ולא נמצא האדם בהשלמה וזהו שלימתו.

12א. מדרש תהילים מזמור ח)

אמר הקב"ה למלאכים: אין התורה מתקיימת בכס. למה? שאין ביניכם פריה ורביה, לא מתים ולא טומאה, ולא חולי, אלא כולכם קדושים. וכתוב בתורה: 'אדם כי ימות באהל', 'זאת תהיה תורת המצורע', 'אשה כי תזרע', 'אשה כי תהיה זבה', וכן 'את זה תאכלו' וכל הדברים האלה אין ביניכם. לכן נאמר 'לא תמצא בארץ חיים'.)

13. ספר דרך חיים - פרק ו משנה י)

כי השם יתברך הוא השלם לגמרי עד שאי אפשר שיחסר שלימותו, ואין ספק כי הדבר שהוא בפעל הוא יותר שלם ממה שהוא בכח, ולפיכך אף על גב שהש"י בכוחו יכול לעשות כרצונו, דבר זה אינו רק בכח וכאשר הוא בפעל המציאות דבר זה נחשב שלימות לגמרי שהוא בפועל, ולפיכך המציא הש"י את העולם בפעל עד שמלכותו יתברך הוא בפעל ולא שיהיה זה בכח בלבד.)

14. ליקוטי מוהר"ן, מהדורא קמא סימן פט)

הנה ידוע, כי כל מה שחסר לאדם הן ברוחני הן בגשמי, החסרון הוא בהשכינה, שהוא בחינת אלקים. וזהו ותחסרהו, בודאי מעט מאלקים, הינו החסרון בודאי מאלקים, הינו בהשכינה.

15. אורות הקדוש ב תקלב

...ועל זה יש באלוהות הכישרון של היצירה, ההתהוות העולמית הבלתי מוגבלה, ההולכת בכל ערכיה ומתעלה, ונמצא שהנשמה האלוהית העצמית שבהויה המחיה אותה הוא העילוי התמידי שלה, שהוא הוא יסודה האלוהי, הקורא אותה להימצא ולהשתכלל...)